

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România şi streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15. Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tarif și învețală Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

Armenii.

— Reprivity istorice. —

Deși în comunicatele diferitelor agenții telegrafice, referitoare la războiul ruso-turc, se vorbește de luptele din Caucaz, în realitate războiul se desfășoară în Armenia.

Astfel, orașele Erzerum, Van, Malazghert, Muş, etc., ocupate de ruși sunt situate pe pământul Armeniei, iar nu în Caucaz.

Din acest prilej credem de interes a da câteva amănunte din trecutul sbuciumat al acestei țări și a locuitorilor săi.

Armenia este o țară foarte veche, iar origina ei se pierde în negura istoriei. Armenii sunt contimporani cu asirienii, fenicienii, chaldeenii, persii, etc.

Creștinismul a fost introdus în Armenia de apostolii Tadeu, și Bartolomeu și ca atare, Biserica armenescă este o biserică apostolică de sine stătătoare.

Abgar, regele Armeniei, s'a convertit la cristianism, încă pe când Isus era în viață și-și proclama religia în Palestina. Abgar e deci primul rege creștin. Cea dintâi catedrală armenescă a fost zidită în veacul al 4-lea la Ecmiazin, lângă orașul Tiflis din Caucaz. Catedrala aceasta există și acum și este reședința șefului suprem al bisericii armenice.

Armenii, în decursul veacurilor, au adus neamărate războaie cu asirienii, cu persii, cu grecii, cu romanii, etc.

Ei erau poporul cel mai civilizată din partea nordică a Asiei Mici. Alfabetul armenesc, care e în uz și acum, are o vechime de 14 veacuri. Urmele vechii civilizații armenice se văd prin multe din orașele Armeniei și mai ales la Ani, în Armenia rusească, orașul cu o mie de biserici și palate somptuoase, azi în ruină.

De trei ori a fost distrus regatul Armeniei și a putut să renască prin enorme sacrificii de sânge. În cele din urmă, însă, neputând să reziste invaziilor turcești, persane și egiptene, mai ales că avea de suferit multe mișcări și din partea imperiului bizantin, s'a prăbușit pentru a patra oară.

Armenia a suferit aceeași soartă, pe care urma să o sufere mai târ-

ziu regatul Poloniei și a fost împărțită între Turcia, Rusia și Persia.

Sunt de atunci cinci veacuri de restriște și robie pentru nenorocitul popor armean. Ultimul rege al Armeniei a fost Leon VI-lea de Lusignan. Flegat în pribegie, spre a solicita ajutorul statelor europene pentru salvarea țării sale obișnuite, a murit la Paris în ziua de 14 Noiembrie 1393.

După prăbușirea regatului lor, armenii s'au risipit aproape pe întreg globul pământesc. Astfel sunt, colonii numeroase armenicești cu biserici și școli în India, în Egipt, în America, în mai toate orașele din Ungaria, Rusia și Turcia. În România comunitățile armenicești, mai ales cele din Moldova, sunt foarte vechi.

Dar masa compactă a popoului armenesc a rămas pe pământul strămoșesc. Armenii din Armenia persană și cei din Armenia rusească au dus-o relativ mai bine. Armenii rămași, însă, în partea ocupată de turci, cea mai importantă, au avut mult de suferit din cauza administrațiunii turcești. Suferea, mai ales populația rurală de pe urma kurzilor, popor nomad și semi sălbatic, despre cari se crede că ar fi urmașii vechilor Medi. Totuși, luat în ansamblu său, armenii, deținând aproape întreg comerțul Turciei, erau poporul cel mai cult din imperiu, pregătind mereu generații întregi de bărbați instruiți prin toate universitățile din Franța, Anglia și Germania.

După războiul din 1877-78 congresul din Berlin a dat într-o măsură oarecare satisfacție plângerilor armenilor introducând în tratatul de pace articolul 61, prin-care Turcia își lua obligația de a introduce reforme în Armenia și a da socoteală Puterilor semnatare de reformele introduse treptat.

De atunci s'a deschis procesul între turci și armeni. Turcia nu numai că n'a introdus reformele prevăzute în tratat, dar a supus pe armenii adeseori la persecuțiuni și atrocități. Atunci, armenii, exasperați, s-au constituit în organizații revoluționare, cerând cu arma în mână, acordarea drepturilor câștigate prin tratatul din Berlin. Revoluția armeană nu găsim însă sprijin de nicăieri, a fost înăbușată în sânge.

Rusia a tolerat luptele sângeroase desfășurate la hotarele sale, pentru căvântul că dorea să ocupe o Armenia fără de armeni. Franța n'a intervenit fiind aliata Rusiei, Germania deasemenea nu, fiind în buni termeni cu Turcia și având întinse interese politice și economice cu ea, iar Anglia neputând să-și trimească flota în munții Armeniei.

Mai târziu, sub regimul constituțional armenii au început să mai răsuflă.

Isbucind războiul mondial, în care a fost atrasă și Turcia, au intrat în război și Armenii, cari bazându-se pe declarațiile făcute de Puterile beligerante, se luptă pentru un viitor mai fericit, dorind să li-se garanteze de Puterile europene, după pace, autonomia țării lor.

Agitațiunile italiene în Helveția. Ziarul »Baseler Nachrichten« aduce știrea că în ținuturile de sud ale Helveției, cari sunt locuite în mare parte de italieni s'a pornit o acțiune vehementă împotriva comandantului suprem al gardii helvețiene, generalul von Sprecher, care e de origine germană din părțile nordice ale Helveției. Știrea aceasta produce mare neliniște și sunt temeri că Helveția să va desbina în trei părți după limba care o vorbesc locuitorii ei. Președintele Helveției a adresat un Circular către toate cantonele țării să se rație de la astfel de mișcări, cari ar da ansă vecinilor să se amestece în chestiile interne ale țării. Președintele a mai declarat că sprijinește din respectul pe șeful statului major și nu li va lăsa să cadă.

România și Grecia »Berliner Tageblatt« scrie din Geneva:

În cercurile diplomatice din Atena e răspândit zvonul că între România și Grecia au loc acum tratativele cari se ocupă de chestia unei apropieri mai stăne între cele două țări pentru apărarea intereselor lor în Balcanii.

Regele Angliei ofere Țărulul Rusiei bastonul de mareșal. Din Lyon se anunță: Generalul Paget a plecat spre Rusia, unde va oferi țărului, în numele regelui George, bastonul de mareșal al armatei engleze.

—x—

Din România.

Recrutarea Românilor refugiați. — În jurul călătoriei d. lui N. Filipescu. — Dela comisiunea de import.

Cu privire la recrutarea Românilor refugiați în România ziarul bucurestean publică următoarele lămuriri primite din loc competent:

Recrutarea mai corect revizuirea situației militare, se va face numai acelor români de peste hotare, aflători în țară, cari au renunțat la protecția străină, ceilalți fiind tratați ca străini.

Cei cari au făcut armata în altă țară, ori au fost scutiți, dispensați etc., și pot prezenta acte doveditoare, vor fi trecuți în elementul de rezervă corespunzător vârstei.

Aceia cari încă nu au făcut armata și sînt apți, și au și vârsta corespunzătoare, vor primi instrucție aici, probabil numai în caz de mobilizare.

Situația celor cari nu au acte justificative despre satisfacerea obligărilor militare, se va aranja într'un mod cât se poate de echitabil, pe baza informațiilor luate.

Despre scopul călătoriei sale în Rusia d. lui N. Filipescu a făcut în gara Iașului unui ziarist următoarele declarații:

N-am nici o misiune. Călătoresc în Rusia, ca să vizitez această țară. Dăocamdată însă nici nu știu pe care front mă voi duce, căci, la rugarea mea de-a vizita frontul rusec, mi s'a răspuns din Petersburg că deabia la Petersburg mi se va fixa itinerarul.

Cu privire la atitudinea României Filipescu a spus, că după părerea sa în decursul ofensivei generale va sosi și pentru România momentul de-a intra în acțiune.

Comisiunea centrală de import a ținut Joi o ședință la ministerul de industrie și comerț sub președinția d. lui ministru Al. Radovici.

S'a discutat asupra soartei mărfurilor dela Salonik. S'a decis ca toți comercianții posesori de asemenea mărfuri să facă cunoscut comisiunii felul, cantitățile și prețul lor. Comisiunea va căuta apoi mijloacele prin cari se că o parte din ele să se aduce în țară prin Genua și Elveția, fie de-a degeja pe posesorii lor de aceste mărfuri vâ-

zându-le în condițiunile cele mai prietnice englezilor și francezilor în schimbul altor mărfuri, cari ar putea fi aduse în țară.

S'a luat apoi în discuție chestiunea exportului semințelor de trifoi și s'a decis să se lase liber exportul unei părți din producția totală a țării. Pentru a se cunoaște cantitatea exactă aflătoare în țară, se vor delega cu aceasta inspectorii agricoli.

S'a decis ca începând din săptămâna viitoare nici un produs să nu mai poată fi exportat fără autorizația comisiunii de import; afară de cereale și vinuri cari depind de comisiunile lor speciale.

De asemenea nici un articol nu va mai putea fi importat fără autorizația specială a comisiunii care va elibera permise de import.

Acei cari posedau autorizațiunile de export cu compensații și cărora le-a expirat termenul, au pierdut dreptul de a mai executa autorizațiunile, comisiunea de import hotărând a nu mai acorda nici o prelungire peste termenul indicat în autorizațiunile.

Se știe că ministerul de finanțe a depus un proiect de lege pentru prohibirea la export a mai multor produse. În această privință comisiunea de import a hotărât că numai mărfurile în curs de încărcare în momentul depunerii legii nu vor fi lovite de dispozițiunea prohibitorie. Incelo, toate celelalte mărfuri fie depuse în gări și contractele anterioare depunerii legii, vor fi lovite de prohibire.

Se înțelege de altfel după cum s'a specificat și în lege că contractele pentru cele 50.000, 80.000 și 100.000 vagoane cereale încheiate cu consorțiile austro-ungare germane și englez nu cad sub prevederile prohibirei.

Voci de presă.

O datorie frățiască. Sub titlul acesta ziarul »Universul« face un călduros apel către cetătorii săi ca să contribuie pentru orfelinatul din Sibiu.

»Subscrierile pentru orfelinatul din Sibiu — scrie între altele amintitul ziar — continuă, însă poate nu așa cum ar fi de dorit. Sunt și dăruiri cu adevărat generoase, la înălțime, — dar sunt și de aceea cari par a nu ține seamă îndeajuns de însemnătatea operei de care e vorba și de suma mijloacelor cari se cser.

Dacă o asemenea subscriere ar putea să fie generală în țară, și încă subscrieri de 1 leu sau de 50 de bani, n'ar putea să ducă la lucru mare; din nenorocire, numărul acelor cari răspund la apelul de acest fel este restrâns; de aceea unele din contribuții, deși date desigur cu dragă inimă, pot să pară ridicole.

Germanii din Statele-Unite ale Americii, deși din partea lor n'avea să

unde sunt suferințele ei germane?! Dacă dorește succes armelor patriei în care s'a născut, e trădare contra patriei nouă, dacă împloara glorie și victorie pentru noua ei patrie, e păcat de moarte contra tatălui și a mamei sale. Din strămoșii aceasta teribilă nu este nici o lașie. Că ostilitățile soțului ei vor învinge sau vor fi învinse, pentru ea, care e legată cu legături trănicioare de țara copilăriei sale, e o nefericire și una și alta. Când au cuprins Muntenegrenii prin trădarea lui Essad Pașa, — Scutarii — a scris acea Mekiemburgian, care e nevasta diadocului Danilo, unei prietene, să vie în țara ei, pentru-că nu mai poate auzi urletele de bucurie al nemotenilor încusurite, cari au împărțit deja jumătate lumea cu frații slavi și că are lipsă de o inimă germană, la care să se refugieze dinaintea acestor urlete de triumf.

De, ea trăsese pretutindenea în purpură și strălucire, principesa germană află pretutindenea colivia ei de aur, ea e pretutindenea acasă, dar numai la aparență, pentru-că ea de fapt nu e niciări acasă...

Puțini oameni sunt în lume cari să simțesc așa de păcăliți ca aceea regină nefericită: Elisabeta a Belgiei. Din Belgia abia a mai rămas numele. Patria ei de-a doua a devenit un concept vag, iar cea dintâi un vis frumos ce l-a

Principesa germană în țara dușmană.

— După ziarul »Neue Freie Presse«.

Ea locuiește pretutindeni în purpură și strălucire și-și află în tot locul, chiar și în țările îndepărtate negermane, locul întraurit. Ea șade și aici și acolo pe tron, sau împodobește jurul mai apropiat al celui. Ea e împărăteasă în Petersburg, regină în Belgia, Grecia, Spania, România, pretutindenea prea slăvită de poporul străin, și stimată și adorată de toți. O soarte de învidiat!

Dacă însă ne-am putea uita mai adânc în sufletul acestor paseri cu pene pompoase, — câtă jală și câtă suferință nu am descoperi în dosul acestor vitrine strălucite. Se înțelege de sine că nu toate căsătoriile aceste cu regenți străini sunt nefericite, mai cu seamă acelea nu, unde iubirea de patrie înăscută, cvadreză cu a mirsului. Acolo este o bază mai reală pentru o viață conjugală fericită, decât în acelea locuri, unde își stau față'n față aceste sentimente.

Pentru a dovedi aceasta, să îngrădădesc exemplele și în timpurile noastre războinice. Regele Ferdinand al Bulgariei este amic și aliatul nos-

tri, deci regina, o principesă născută Reuss poate fi fericită că poate fi o buigăroaică patriotică, fără a-și denega originea sa germană. Ca să rămănem în Balcani amintesc, că biata principesă de Meklenburg, care s'a cununat cu fiul exregelui Nikita, — numai fericită nu poate fi.

Mai departe, mai la Sud regina Greciei — sora împăratului Wilhelm — câte lacrimi amare a trebuit să verse pentru originea ei germană. Ea a fost dușmănită și e și azi dușmănită de o parte a poporului ei. Ba numele ei a trebuit să figureze chiar și în actele judecătorești. Un jurnalist a atacat-o vehement și nu s'a silit să o acuze cu cele mai josnice denunțări. Întreg greul, durul și comunul ce trebuie să-l sufere soțul ei, trebuie să-l împartă cu el, ea sora împăratului german. Jurnalistul a fost, ce-i drept, pedepsit, dar în sufletul reginei a rămas un spin, și se teme și acum că țara va fi silită să cedeze presiunii supra naturale și că nu va fi nici o putință să strige regelui și țării: Nu e faceți! vorbele ei ar fi considerate ca o infidelitate, o crimă, o trădare.

De câte ori s'o fi gândind această regină la zilele senine petrecute în Potsdam și Berlin lângă mama ei iubitoare de artă. O, mama ei, principesa engleză, fca favorită a reginei Victoria ce ar fi zis la războiul acesta?!

Ce e mai greu pentru acești copii princlari desamoniți, ei trebuie să tacă, atunci când cei din jur li condamnă neamul și tot cea iubit ea în copilărie. Și nu arareori și tăcerea lor e evaluată de față neonestă. Ee trebuie să rădă, sau să zîmbească cel puțin, atunci când cei din jur li vorbesc de rău pe frații, moșii, strămoșii și le calcă amintirea lor în picioare.

Într'un loc balnear mititel dela țărmul Flandriei apare zânic o femeie palidă, tineră și grațioasă și trece cu ochii plânsi, cu privirea așintită la pământ, pe care a curs atâta sânge de care nici acum nu e sâtu'. Unu din trecători salută respectuos dama îmbrăcată în negru și ciastesc în ea și acum pe regina Belgiei. Alții se întorc la vederea ei să nu o întănească, sau își întorc cu dispreț privirea, ca și cum nu ar putea suferi privirea străineii a Germanei din neamul de trei ori a furisit.

Noi însă numai compătimi o putem. Ea este fiica lui Carol Theodor ducele de Bavaria, adică o nepoată a împărătesei Elisaveta. În Tegerase din Bavaria a fost crescută între munți și lacuri. Paradisul acesta de brazi și cipreși a trebuit să-l părăsească, pentru-că să ajungă soția tânărului conte de Flandria. În Bruxela o aștepta un tron și în curând ajunge regină încunajurată

și desamnată de o lume întreagă. Și acum? Pentru ea nu mai există Bavaria și nu mai are nici Belgia. După ce a pierdut patria primă, a pierdut acum și a doua, pentru a ajunge de două ori expatriată. Una din surorile ei s'a măritat după Ruprecht principel moștenitor de Bavaria, unul din cei mai aprigi comandanți ai ostirii germane, care se află tocmai în fața trupelor bărbatului său. Pe frontul german să luptă frații, verii toate neamurile și rudeniile ei, și dacă se duce acum la biserică să-și împlinească datorința de regină a Belgiei, trebuie să se roage, ca cerul să nimicească întreaga familie ei, — sânge din sângele ei, și la toți dușmanii frumoasei Bavarii să le biuscuvinte armele. Nimeni, poate nici soțul ei, nu va afla ce a suferit mușonica aceasta încoronată timp de 18 luni, ce slăbicioare au fost tusele ei sufletești și ce adânci sunt rănille inimii sale sângărânde...

În timpuri de pace nu se cutega nimeni la astfel de necazuri, la astfel de suferințe. *Ubi nuptiae, ibi patria*, adică unde e căsătoria acolo e patria și principesele germane au urmat fără scrupul peșitorilor străini. La graniță răsună deodată un glas de tun și numai atunci vede unde a ajuns. Război contra țării părinților ei, a fraților ei Unde e iaima ei germană,

De decât o manifestare sentimentală, iar nu de ordine de necesitate, au pus la cale o subscripție de 2 milioane de dolari, ceoaze însumează 10 milioane de lei, pentru un orșelinaț destinat celor rămași în urma soldaților germani căzuți în războiu. Afară de aceasta, reuniunile de femei germane din America și-au impus, printre cele 100.000 de membre cât numără împreună, o contribuție uniformă de 2 și jum. dolari sau 12 lei 50 de bani, de asemenea în scopul ajutorării celor rămași de pe urma eroilor căzuți în lupte.

Chestiile de ordin economic. Ziarul »Steagu« ocupându-se la loc de frunte cu contractul încheiat cu biroul britanic în chestia celor 80 vagoane cereale spune, că combaterea acestui contract de către presa marginalomanistă este motivată prin faptul că până acum nu s'au găsit interese pentru lăfășirea cerealelor cumpărate și că guvernul a făcut mai multe schimbări în acel contract, schimbări cari au fost întotdeauna cerute de presa conservatoare.

Același ziar discutând teza monopolului, s'alează într-o conferință la cercul partidului național-liberal în conștințere cu d-l Vintilă Brăleanu, profetește că în cazul unei aventurale executări a acestei teze ar urma ruina economică a țării.

Raporturile germano-române. Ziarul »Dreptatea« publică o telegramă din Geneva, că în urma unor știri sosite din Berlin raporturile politice între România și Germania s'au îmbunătățit în mod simțitor.

Războiul iminent ruso-svedez. Același ziar comunică într-o ediție specială iminenta declarare de războiu a Rusiei contra Svediei. Rușii ar fi concentrat în Finlanda mari mase de trupe ordonând ca toate trupele să fie dirijate la granița Svediei. În cererile politice din Stockholm se crede, că Suedia va răspunde la această provocare cu mobilizarea armatei.

Planurile Rusiei. Din Lugano se scrie:

Un diplomat rus a declarat unui redactor dela »Giornale d'Italia«, că după cucerirea dela Erzrum Rusia poate apuca două câi, înaintând sau spre Trapezunt sau spre Erfindșan. În cazul prim toate forțele armate ale Turciei, cari să găsească la țărături, ar cădea în mâinile Rușilor. Dacă însă Rusia cucerește Erfindșan, atunci Armenia ar fi izolată de Anatolia și Constantinopol. De acolo trupele rusești ar putea ajunge în 12 ore la Bitlis și făcând încă 50 kilometri ar ajunge partea superioară a râului Tigriș. Prin aceasta drumul de caravane, care se folosește la transporturi de trupe turcești pentru Mesopotamia, ar fi închis.

O bancă austro-ungară în Muntenegru. Atât din Cetinje cât și din Aaiivari se comunică, că un sindicat austro-ungar va înființa o bancă care să se ocupe cu afacerile de bani și de import pentru Muntenegru.

Situația în Rusia.

Țarul în consiliul imperial. — Discursurile ministrilor Stürmer și Polivanov în Dumă. — Presa franceză și discursul lui Sasonow. Ministrului de războiu rus despre situația militară a Rusiei.

Agonția telegrafică din Petersburg comunică:

Țarul Nicolae și marele duce Mihail Alexandrovici și-au făcut Mercuri apariția în ședința consiliului imperial. Cu acest prilej Țarul a adresat membrilor consiliului un discurs, în care le-a exprimat bucuria că se vede în mijlocul acestei ilustre adunări, căreia a aparținut încă ca moștenitor al tronului, mulțumindu-le pentru munca patriotică săvârșită până acum.

De încheiere Țarul a invitat pe cel intruului, ca să-și închine toate puterile scumpului patrii, pe care să nu o piardă nici un moment din vedere.

Președintele consiliului, Kulomsin, mulțumind Țarului pentru cuvintele prea grațioase adresate membrilor consiliului, a încheiat cu asigurarea, că consiliul imperial are neclintita încredere în victoria finală.

Pe lângă Sasonow, au mai luat cuvântul în ședința de deschidere a Dumei și miniștrii Stürmer și Polivanov.

Primministrul Stürmer a spus între altele, că războiul a surprins pe Rusia într-un moment, când ea deabia și-a început munca pentru organizarea în țară. Legislația — a zis Stürmer — să nu ignoreze greșelile și înțelșările ivite ci să se nizulască din toate puterile, ca să asigure viitorul patriei, care promite fără îndotulă, a fi strălucit. Punând toți umăr la umăr, atunci se va realiza renașterea națională și reînnoirea cetățenească a poporului polon, care și-a vărsat sângele său scump în luptele purtate contra dușmanilor seculari.

De încheiere Stürmer a invitat Duma, ca fără amănare, să intre în dezbaterile bugetului și a măsurilor urgente ce sunt de luat pentru apărarea imperiului.

Ministrul de războiu Polivanov a adus elogii armatei rusești, a cărei sfortări au fost încoronate prin cucerirea puternicei fortărețe turcești Erzrum.

Din Genf se anunță:

Presa pariziană comentează discursul lui Sasonow din Dumă cu însuflețire oficială. Presa radicală franceză ar fi așteptat însă bucuros o declarație definitivă în chestia retrocedării Basarabiei României.

»Times« publică un interview al generalului Polivanov, ministru de războiu al Rusiei, care a spus:

Asumând răspunderea de-a dirigi ministerul de războiu, mi am propus să duc la bun capăt o înțreită sarcină: să furnizez armatelor munițiuni în cantitate îndestulătoare, să dezvolt cât se va putea mai mult producția materialului de războiu și să fac educația unei noi armate pe deplin antrenată.

În momentul de față, producția munițiilor e mai mult decât înțreită și nevoile armatei sânt asigurate mai mult decât e nevoie, în urma marilor rezerve îngrâmădite.

În vremea aceasta producția puștilor a crescut, în minimum, cu 200 la sută, pe când pe de altă parte sporreau aprovizionările din străinătate, cu toate că ghețurile blocau porturile noastre de la nord. Pot să spun același lucru și în ce privește fabricarea tunurilor.

SITUAȚIA

Pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Budapesta 25 Februarie. — Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

În nordul monarhiei.

În unele locuri s-au dat lupte de artilerie.

La granițele italiene.

Nu s-au petrecut evenimente mai importante.

Câmpul de operații din Balcani.

Italienii bătuți cu o zi mai înainte la ost și sud-ost dela Durazzo, urmăriți de aproape de trupele noastre din Albania, eri au fost respinși pe limba de pământ la vest dela lacurile Dus.

Stabilimentele de port dela Durazzo se află în focul tunurilor noastre, iar imbarcarea de soldați și material de războiu e cu succes împiedecată. Pășirea câtorva vase italiene de războiu nu a avut nici o influență asupra cursului evenimentelor.

În aceste lupte am luat până acum ca prizonieri 11 ofițeri italieni și peste 700 soldați și am capturat 5 tunuri și 1 mitralieză.

General de divizie Höfer, loc-ditorul șefului de stat maior.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 25 Februarie — Buletinul oficial al mareșului cartier general german e pentru ziua de azi următorul:

Pe câmpul de operații dela Maas succesele anunțate deja eri încă au fost completate în diferite direcțiuni. Satele și măierștele fortificate Champnewille (Champnewille e situat aproape la 10 kilom. spre nord-vest dela centrul fortificațiilor dela Verdun pe lângă Maas) apoi Cotelles, Marmont, Beaumont, Chambrette, și Ornes au fost ocupate și afară de aceasta toate pozițiile dușmanului până la spațele muntelui Louvernon au fost luate cu asalt. Pierderile sângeroase ale dușmanului au fost din nou extraordinar de grele, iar ale noastre au rămas suportabile. Numărul prizonierilor mărindu-se cu 7000, s'a ridicat acum la peste 100.000. Despre prada în material de războiu încă nu avem date.

La ost și sud-ost și pe câmpul de operații din Balcani nu s'au petrecut evenimente mai importante.

Alianțe economice.

Planuri engleze. — Declarația ministrului prusiac Sydow.

Antanta — precum știm — pregătește serios o alianță economică între quadruplă pentru timpurile cari vor urma după războiu. Că Franța acceptă necondiționat planul englez, care în fine ei l-ar aduce Engllterii ei mai mare folos, nimicind concurența germană în statele quadruple, este explicabil prin ura ce domnește în Franța contra Germaniei. Și Rusia chiar, care pentru executarea planului englez de a izola mercantii Germaniei, ar trebui să aducă jertfele cele mai mari, a consimțit la acordul menționat.

Este interesant, că la propaganda ce se face pentru executarea acestui plan, se luzează cu două argumente. Iată să declară din parte engleză, că pacea viitoare are să fie numai o pace provizorie. Din această declarație reiese că antanta nu mai la în calcul o victorie necondiționată. Alianța economică a antantei l-ar permite să se reculegă de strapătele războiului, în vreme ce pentru Germania izolarea ei mercantilă ar însemna o biesadă perpetuă cu mijloace indirecte. Germania ar trebui să se epuizeze economic și atunci antanta ar putea conta la o izbândă finală cu o nouă măsurare prin arme.

A doua argumentare a planului englez este numai o premisă menită a îndulci asupra elementelor govătoare din antanta și asupra neutralilor, aci nuse vorbește de victorie și de blocare, ci de o necesitate. Germania e pe cale a constitui un puternic corp economic dela Hamburg până la Bagdad. Acest corp economic cu centrul »Mitteluropa« este realizarea economică a supremației politice germane. Concluzia este, că antanțicii și neutralii numai prin o confederație îndreptată contra Germaniei pot asigura libertatea circulației mondiale.

Aceste idei ministrul de comerț prusiac Sydow într-o ședință a camerei le-a spulberat prin o declarație. El a spus, că Germania la regularea raporturilor economice cu statele aliate nu va scăpa din vedere, ca după războiu comerțul cu neutralii și cu statele azi inimice Germaniei, să nu se îngreuneze.

Din declarația lui Sydow rezultă deci că Germania nu vrea sujugarea economică a nici unui stat în viitor.

O conferință internațională pentru limitarea armamentelor.

O telegramă din Washington cătră »Berliner Tagblatt« spune că secretarul de stat dela departamentul marinei americane, prezentând noul program pentru flotă Comitetului Camerei Reprezentanților a declarat următoarele:

Până la sfârșitul războiului, America, prin marea ei bogăție și prin puternica ei flotă, va fi în măsură să convoace o conferință internațională pentru limitarea armamentelor.

O știre fantezistă. Ni se comunică din loc competent, că în anul din 23 l. c. n. al starului »Epoca« un călător moslit din Brașov la București alarmează lumea cu știrea, că în Brașov s'ar fi ivit o mișcare ba chiar o revoltă (?) în contra războiului, care a trebuit reprimată cu forța brachială.

Știrea aceasta e luată din domeniul fanteziei. Noi cel puțin aici n-avem cunoștință de o astfel de »revoltă« și nu ne putem îndesjuna mira de ușurința, cu care zăre serioase înțreț trează astfel de știri neliniștitoare.

Adunarea generală a Casinei române.

Invitare

la Adunarea Generală ordinată a »Casinei române din Brașov«, care se va ținea Duminecă în 14/27 Februarie a. c. la 3 ore p. m. în localitățile casinei.

P. T. Domni, intelectuali români din Brașov și din împrejurime, cari au fost membrii ai acestei casine în 1915 și anii premergători, sunt invitați și pe această cale să grăbească a se înscrie membrii ordinari respective externi și apoi să participe cu toții la această adunare, care se va ținea cu următoarea

Ordine de zi:

1). Deschiderea adunării, constatarea membrilor prezenți și designarea doi verificatori.

2). Prezentarea raportului general al Comitetului împreună cu celelalte rapoarte. Desbaterea asupra acestora și luarea hotărârilor privitoare: a) la raportul Comitetului, b) la aprobarea socotelilor de pe 1915 și desăcarea Comitetului și a funcționarilor de responsabilitate pentru administrația din a. 1915.

3). Alegerea unui președinte ad hoc pentruca sub conducerea acestuia să se stabilească directivele cari vor fi eventuale indicate pentru conducerea casinei în 1916 și să se aleagă noul Comitet împreună cu funcționarii pentru anul 1916.

4). Statorirea listei ziarelor ce sunt a se abona pentru a. 1916

5). Votarea bugetului p. a. 1916.

6). Alegerea unei comisii pentru revidarea socotelilor din a. 1916.

7). Propunerii eventuale.

8). Închiderea adunării.

Din ședința Comitetului ținută la 22 Februarie n. 1916.

Dr. Nic. Vecerdea Nic. Furnică
președinte. secretar ad hoc.

Notă: Intelectualii români din Brașov se pot face numai membrii ordinari plătinind o taxă anuală de 30 Cor., ori înțreagă deodată cu înscrierea ori în 3 rate, una deodată o înscrierea, alta până la 1 Maiu și ultima până la 1 Septembrie. — Intelectualii din împrejurime se pot face membrii externi plătinind o taxă de 10 Cor. deodată cu înscrierea.

visat ieri. Să uite totul, sau cel puțin ce-l mai bun, ce-l amintește țara leagănilui ei, aceasta este problema pretinută de soarte dela fiecare fleă de principie mărită în străini.

În Rusia li să ia chiar și credința părinților ei, li să fură și numele de botz. Împărăteasa din Rusia să cheame ca principesă de Hessen Alix Victoria, iar acum se numește Alexandra Teodorovna. Soția marelui duce Wicdimir, o principesă de Meklemburg, s'a împotrivit cu groază zecii de aci le schimburi de lege, dar la urmă a trebuit să cedeze presiunii de sus. Maria Alexandrina să cheamă acum Maria Paulovna. Membrii familiei țarilor și-au luat totdeauna soțiile cu predilecție din Germania. Așa numitul testament al lui Petru este apocrif, conține însă și azi principile de credință ale politicii rusești și unul din punctele acestuia recomandă fiecare țar, să se amestece, cu ori-ce împerejurări în afacerile curților din Germania. Cum se poate asta mai bine, decât prin încusierirea cu aceste curți?

Astfel a devenit Germania cămara de mirese (Brantkammer) a Rusiei, ear vestitul baron de Stein a numit-o în alt fel, cu un termen mai ordinar. El a fost dușmanul de moarte al tuturor

țărilor mici și ar fi detronat toți principii de rândul. Atunci la zis odată Alexandru I: »De unde ași lua eu neveste pentru toți marii duci ai mei, dacă ași detrona pe toți demnii acia mititei?« Șifalosu baron, ogură apartă și față de cei mari domni, a răspuns iritat: »Acea nu am știu-o până acum, că Majestatea Voastră considerați Germania de o leparie (Stutterei) rusească!« Romanow li însă peștia sprinten pe la toate reședințele unde puteau străbate, și de câteori trecea mielul de jertfă peste hotar, trebuia să renunțe la sine și să-și șteargă fără conștințere întreg trecutul...

Nici Francezii nu au făcut-o mai bine. Maria Antoinetta a fost »predată« în Strassburg. Abia a sosit acolo și dămale de curte au și despotat-o de toate ale ei pentru a o îmbrăca d la française. Maria Luiza a fost predată la Braunau, cu ea a întâmplat același lucru, cu toate că Napoleon a ordonat cea mai culantă purtare. Sora lui Carolina Murat, însă a dat ordin ca hainele, ciorapii, ghețele și utimul fir de ață, care e de proveniență austriacă să se schimbe, pentru-că nici un fir de ață să nu o mearge de patria cea veche. După o schimbare și străformare externă a apărut apoi înaintea curții

ca o adevărată francesă. Dar totuși nu. Un căteluș alergic lătrând vesel după stăpâna sa și vola să o petreceă în țară străină. »Duceți de aci, trimeteți la Viena și acest ultim martore al trecutului împăratului și-asa nu iubește căni și împărăteșei iar putea reaminti acest căteluș zilele frumoase petrecute în Schöbrunn și Laxenburg« — s'a dat ordin. Cu lacrimi în ochi Maria Luiza a trebuit să-și ea rămas bun și dela acest pretin din copilărie.

Așa se execută metamorfoza cea esternă, care este o procedură alegorică: cu depunerea hainelor din patria veche să depune mireasa venită din străini toate sentimentele ei față de patria veche și să aparțină de aci încolo cu trup cu suflet patriei celei nouă. Însă înzătar! A schimba sufletul, a îmbrăca și internul omului cu o haină nouă e un lucru foarte greu, mai cu seamă dacă principesa de sub metamorfoză se cheamă Liselotte.

La altele s'a făcut schimbarea ușor, ba la unele nici nu a fost de lipsă. Regina din Anglia e născută de Teck, după sânge e desigur germană, ca și întreaga familie regală engleză. Însă deja tatăl ei, născut în Württemberg sau Ungaria, a petrecut partea mai însemnată a vieții sale în Anglia; a

luciat de nevastă fata ducelui de Cambridge și copiii lui s'au născut deja în Anglia.

Cam asemenea sunt și referințele regiinei din Span'a, o principesă de Battenberg. Despre regina României o principesă de Koburg putem zice același lucru. Tata un principș englez, mama o mare ducesă — probabil nu a trebuit să șteargă mult, pentru a schimba germanismul ei adevărat, în românism adevărat (Wascheches Rumänentum). Dar despre țarevna Alexandra Teodorovna să știe, că de greu s'a obținut în Rusia, cum li reveniau gândurile ei la păscutul Darmstadt, unde nu au fost revolte sângeroase, nici conjurații, nici atentat. Ea a căpătat o creștere bună germană. Mama ei marea ducesă Alice de Marea Britanie și Irlanda, s'a împământat așa de ață în patria ei cea nouă, încât la anul 70 a fost o patriotă naționalistă germană, ceoaze dovedește și David Strauss, care l-a dedicat recepțiile—Voltaire.

Ce deoseblire mare între liniștea și siguranța acestei mici reședințe și între iritațiile teribile dela curtea țarului! Acum ar trecut 22 ani decât li s'a măritat; ea este acum mama unei familii, și cu toate aceste, noi suntem

convinși, că se simte și acum singur ca cucul pe tronul ei de gheață, ca e exilat în lumea aceasta de mari duci, cari sunt cu toții mari germanofagi fanatici. Și azi ea este muncită de un der arzător de patrie. Ea și belgiani sunt surorii de suferință. Ambele așii mângâiere și alinare numai în suferința cu care s'au dedicat îngrijirii bolnavilor și serviciului de samaritean. Mă nu trebuie întrebăta, din fericele, de origine și naștere...

Abia mai este poate o țară în Europa, unde să nu întâlnești o principesă din familie regente din Germania. Cauza e evidentă. În toate casele domnitoare pretinde legea de căsă sau obiceiul căsătoria egală. Numai Germania cu multele ei case domnitoare poate da contingentul de lipși ai mireseilor; de aci vine că copiii blondi de rege s'au împărtășit în toate părțile lume.

Războiul mondial l-a adus însă într-o situație fatală și pe mulți l-a încercat cu grele suferințe sufletești. Înaltii părinți se vor socoti de două ori, înainte de a își mărita fetele în străini. Aceasta va aduce apoi necesităta mezallanțelor și explicarea mai binevoitoare a legilor de căsă. Semnele unei apăsări mai binevoitoare s'au

Economie.

Impărțire de sămânțe de nutrețuri măiestrite.

Cu scop de a sări în ajutorul membrilor Reuniunii noastre la cultivarea nutrețurilor măiestrite, subscribul comitet va împărți în primăvara anului curent, în mod gratuit, câte o modestă cantitate de sămânțe de trifoiu, de lutenă și de napi de nutreț.

Cererile în acest scop să se înainteze comitetului cel mai târziu până la 7 Martie n. c.

Cei împărțiți în trecut, sunt rugați a ne face raport amănunțit despre rezultatul recoltelor cum și despre felul de urmat la cultura acestor plante.

Grăunțe de sămânță.

În urma vremurilor grele prin care trecem și în lipsa de brațele necesare la lucrarea pământului, foarte multe locuri, nefiind lucrute după recerșință, nu au putut fi sămânțate în toamnă cu grâu. Astfel a rămas încă mult teritoriu spre a să sămână în primăvară cu spicoase. Intrucât comerțul (negotiu) cu bucate peste tot este împiedecat prin dispoziții (Orânduiri) extraordinare, ministrul r. u. de agricultură s'a îngrijit ca vânzarea grăunțelor de sămânță totuși să se poată face și în felul acesta economii să-și poată procura (cumpăra) încă din bună vreme sămânța de trebuință.

Economii lipsiți deci să-și înștiințeze trebuințele de natura aceasta la primăria comunală încă din bună vreme.

Mijlocirea de sămânțe se va face prin organele administrative pe lângă prețurile maxime (cele mai mari) pe cari proprietarii le vor plăti la primirea sămânțelor. De sine înțeles, cei cari se înștiințează cât mai îngrabă vreme, vor primi la timp sămânța, ear nu cu întârziere.

Atragem deci și pe această cale atențiunea (luarea aminte) economilor la dispozițiile sus-amintite și-l înștiințăm să-și înștiințeze cât mai îngrabă cantitatea sămânțelor, cari le lipsesc.

Sibiul, 22 Ianuarie n. 1916.

Comitetul Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Pant. Lucușa Victor Tordășianu president. secretar.

Pentru soldații noștri nenorociți.

Colecta părintelui Dumitru Solu.

Înmesul nostru preot din Vâlcele-Măpatak Dumitru Solu a întreprins între credincioșii săi o colecție în favoarea soldaților noștri nenorociți, răniți și bolnavi. S'au strins cu totul 111 cor și 20 fieri dintre cari 40 cor. s'au dat pentru »Crucea roșie filiala Sângeorgie (Szepsizszentgyörgy) în spitalul căreia și-au refăcut sănătatea s'arucinată pe câmpul de luptă mai mulți soldați credincioși români, iar restul de 71 cor. și 20 s'au dat la colecta s'ierului nostru pentru s'ărmanii soldați nenorociți.

La colectă au contribuit următorii:

- Dumitru Solu paroh. 5 cor.
George Cașag Gârbovil 6 cor.
Ion Matei Țifrea 4 cor.

Câte 2 cor: Neculai Nema cantor, Neculai Ziu, Constantin Cașag, Ioșif Nema, Ion Seclu, George Bișcol sen. George Matei Țifrea, Elena Dtru Ancu, George Varză al Firi, Ion Viădăreanu, Gheala Cașag, Neculai Cașag comerciant Andrei Toma.

Câte 1 cor: Alexandru Mămăligoi, Neculai Ancu, Maria G. Bodeanu, George

putut observa și în trecutul apropiat. Mai bine să fie fericită cu un conte mifitel, decât nefericită cu un cap încoronat. Noi o simțim omenească nu să poată ridica mai sus ca Alexandra Teodorowna. La picioarele ei zace țara cea nemăsurată, și un popor de una sută șasăzeci de milioane să închină soției autocratului. Poate așa și ea momente de îndestulire mândră având conștiința mărimii sale. Însă vin oarele monotone, când trecutul bate la fiecare ferăstrău, și amintirea să furișează prin toate ușile. Atunci să confundă ea singură, în ja'e și supărare. Ea își deschide ochii, vede pompa fatinsă înaintea ei, vede comori imense strălucind, toate minunile lumii scolpind și să dozește totuși sub coperșul acela modest unde s'a jucat ca copilă în zile senine la picioarele mamei sale. Toate le-ar da, pentru a readuce acele zile ferice. Ceace o încunjură e strălucitate, exil, expatrie, e țara dușmănilor. Ea, înalta împărăteasă, șede în strălucire și imbelșugare, dar strălucirea și imbelșugarea nu sunt altceva, decât o mizerie întraurită...

a. r.

Cucu, Achim Mailat, George Brânză, Neculai Bucuraș, George Bișcol jun. George Cașag jun., Neculai Scurtu, Maria Țifrea, Viroana Varză Ana G. Varză, George Samoilă Cuculășian, Pavel Vancea, Neculai Potcoavă, Ioan Socaci, George Axente senior, George Nema, Alexandru Nema, Petrea Vancea, George Țifrea, George Birea, Constantin Cucu, văduva Ana Dtru Bișcol, Ioan Ardelean, Neculai Ancu jun. Neculai N. Ancu, George Dan, George Cucu jun. Ioan Bucuraș văd. Frusina Vancea, Petrea Țifrea, Elena Boteradu, George Viădărean Dengel, George Cașag a lui Ion, Elena Rujoi, Ion Ancu, George Ach. Axente, Nec. Dăndărău, văd. Ioșif Boboly, Dumitru Șirbu, George Bodeanu sen., Ion Sidon, văd. Ana D. Ancu, George Ancu a lui Toader, Elena Ancu Rendes, văd. Maria Cucu, George Mămăligoi Dumitru Bișcol Viădărean, Neculai Iorga, văd. Maria Ciușăgoi, văduva Eva Ziu, Maria Ion Cașag, văd. Ana Ion Cașag, Ion Țifrea Elena Bozocoa, văduva Ana I. Țifrea, George Cașag învățător de stat penz., Ion Cuculășian.

Ana Ion Lenca 80 fieri.

Câte 60 fieri: Elena Ancu, George Goga.

Câte 50 fieri: Alexandru Potcoavă, văduva M. Axente, Maria Scurtu, văduva Maria Zili, văduva Ion Dan, Alex. Petrea, George Cașag Bogdănel, văd. Maria Nema.

Câte 40 fieri: Maria Ancu, Ion Bodeanu Elena vesta Bodeanu, George Nema Filăru veteranul, Neculai Axente, Ana Popa, George Socaci, Pavel Țifrea.

Câte 30 fieri: Maria Popovici, Elena Bozocoa.

Câte 20 fieri: Maria Ardelean Neculai Bucuraș. La olată III. 20 cor.

Pentru s'ărmanii soldați români, cărora li s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor.

Transport din n-rul trecut 13752 c. 01 f.

O parte din colecta d-lui preot Dumitru Solu, întreprinsă între credincioșii bisericilor gr. or. române din Vâlcele ... 71 » 20 f.

La olată 13823 c. 21 f.

ȘTIRI.

— 24 Februarie n. 1916.

Pentru orfelinatul »Uniunii femeilor române din Ungaria« contribuiește Dna Lucretia de Costa Nicoară suma de 25 cor. Se chitează exprimându-se cea mai călduroasă mulțumită.

Maria B. Bahulescu pres.

La masa studenților »V. Onișuc« a contribuit: »Cervineana« Institut de credit și economii în Hunedoara, 50 K. Exprimăm cele mai sincere mulțumite. Direcțiunea mesei studenților.

»Poetul« este titlul noii lucrări dramatice a colaboratorului nostru, d. Emil Isaac — care a fost citită de autor unui director de teatru de frunte din Berlin și acceptată de acesta. E o comedie sentimentală în trei acte, cu un mic preludiu dramatic. Ea va fi prezentată și direcțiunei Teatrului Național din București.

Aventurile unui ofițer austro-ungar. Din Iași se comunică: Un ofițer austro-ungar luat prizonier de ruși, după numeroase peripecții a evadat și s'a ascuns în pădurea de la Ungheni-Ruși, unde a stat trei zile și trei nopți aproape nemăncat. Pe când trenul românesc pleca din Ungheni-Ruși, el s'a agățat de un vagon și a ajuns astfel la Ungheni-Român, unde s'a predat autorităților noastre. Ofițerul austro-ungar va fi trimis la București.

Serbătorirea lui Cervantes amintată. La 13 Aprilie 1916 se împlinesc 300 de ani dela moartea marelui poet spaniol Cervantes. Guvernul spaniol proiectase mari serbări în toată țara cu acest prilej. A hotărât însă în cele din urmă să amâne serbătorirea marelui poet până după încheierea păcii.

Patrusprezece tunuri desgropate la Ivangorod. O foale din Cracevia scrie, că la retragerea Rușilor din Ivangorod aceștia au construit în apropiere de fortăreață un mormânt fictiv cu multe cruci, ca și când ar fi îngropat aici o mulțime de oșaci. Acum de curând s'a descoperit, că în pretinsul mormânt, care era boltit de dialăuntru, erau ascunse patrusprezece tunuri de calibru mare și o mulțime

de munițiuni, puști, s'armă cu ghimpi, în fine material bun de rășbolu, cât ar putea fi încărcat în două vagoane de tren complete.

Un desertor în haine femeiești. În Sa-alveo a fost descoperit un desertor în etate de 40 de ani cu numele Chatibovici, care la începutul rășbolului fugise din Tassanz, neprezentându-se la reerutare. Poliția l-a dat acum de urmă la o soră a lui, unde purta haine femeiești și păr lung și făcea slujbă de servitoare deghisată. A fost arestat și predat autorităților militare.

»Nu va fi pace înainte de... 1917« Din Eger se anunță: Un locuitor din Eger a primit dela fratele său, care e prizonier în Verleme-Udnisk (Rusia) o certă poștală datată 6 febr. de următorul cuprins: »Ț-am trimis până acum nouă cărți poștale. Cum aflu din rândurile tale, tu nu le-ai primit. Sunt sănătos. Nu se fie pace în curând? Aici se vorbește, că înainte de 1917 nu ne putem aștepta la pace«.

Călugării bătași. »Ruskoje Slowo« scrie că înure călugării cucernici de pe muntele Athos a i-bucurât ura de rasă sau mai bine zis ura de naționalitate. Cuvioșii părinți, cari s'au retras pe acest munte sfânt pentru a-și trăi restul vieții în frica lui Dumnezeu lăpădând toată grija cea lumească, s'au putut într-o bună zi la hărăzi, înarmându-se cu puști și săbi. Părinții, deși depărtați de sgomorul lumii, sunt împărțiți în două tabere. Una rusofilă și alta germanofilă. Călugării Bulgari au aprins mănăstirea s'arbească Chilandinum și au alungat cu saie și foc pe călugării ru-oșii de pe munte.

Bol însetați. La tribunalul din Cluj s'a pertractat zilele trecute un proces pentru înșelătorie. Proprietarul Meritz Tischler a vândut pentru militari o mulțime de bol în preț de câteva milioane. Înainte de a-l preda autorităților l-a săturat zile întregi cu nutreț foarte sărat, iar în ziua predării l-a săturat cu apă. Se înțelege că bolii au tras în urma apei celei multe cu mult mai mult la măsură. Șarlatania s'a descoperit însă. Tribunalul din Cluj a tras în judecată pe faimosul Tischler care s'a scăpat cu scusa că el n'a știut de manipularea asta, punând vina pe administrator. Tribunalul a judecat pe administratorul Moritz Kepes la 4 ani temniță și 4000 cor. pedeapsă în bani, iar pe tovarășul acestuia Jullu Grün la 6 ani temniță și 2600 cor. pedeapsă în bani. Sentința a fost aprobată și de tabla regească din Cluj.

Banchetul milionarilor. În America milionarii nu mai știu cum să prade banii căpătați pentru armele și munițiile liferate în Europă. Acum ne aduc zările știrea despre un banchet monstru la care a luat parte 52 milioane. Banchetul s'a dat la hotelul »Astor« din Newyork, unde au mâncat cu cuțite și furcuțe de aur iar mâncările s'au servit pe tave de aur ca la prinșipi și capete încoronate. Un menu a costat numai 800 coroane de persoană, iar carta de bucate a costat 60 coroane. Sala a fost transformată într'un vas uriaș de rășbolu împodobit cu flori exotice și roze roșii.

Ce bine și-au ales domnii milionarii culoarea roșie. Oare nu și-au adus aminte că la noi toate câmpurile sunt roșii și oare nu i-au cuprins remușcăr cheitund banii pătați cu sângele nostru.

Omnia-Kino. Luni și Marți: Garsonul fără locuință (comedie în 4 acte); Muki în baie (comedie); Ziua nașterii (comedie în 2 acte); Vederi din Fiume. În pregătire: »Cine este ucigașul?« dramă detectivă.

Apollo-Bio. Luni și Marți: »Ro-cambol« partea I și II în 8 acte. Mare roman detectiv în 12 acte și 4 părți film senzațional.—Căsătorie succesă (Umorească).

În pregătire »Cadetul-rezerviste cu muzică originală de Fr. Lehár.

Actualități.

Ghetele de lemn.

Fiind pielea pentru ghete foarte scumpă și fiindcă o talpă de ghetă costă 6—7 cor. s'au introdus prin Austria de câteva săptămâni ghetele cu talpă de lemn. Societățile de binefacere au înpărșit copiilor săraci de școală sute de ghete cu talpă de lemn. Școlile erau adecă mai toate goale, fiindcă copiii nu aveau încălțăminte. Ghetele de lemn au forma unui pantof. Talpa e de lemn și e tăată cu călcăi cu tot din o baeată de lemn de stejar, sau alt lemn tare. Deasupra degetelor până la încheietura piciorului este o capuță de piele sau pânăș greasă. Ghetele de lemn au plăcut mult copiilor și fiind ceva nou au început a umbra cu ghete de lemn

și copii, ai căror părinți sunt în stare mai bună. Lășrul acesta fiind practic, ar fi bine dacă s'ar introduce și prin Ardealul nostru, unde încă vor fi mulți copii, cari neavând opinețe nu vor putea umbra la școală!...

Ziar persian în Berlin.

În 15 Februar a apărut în Berlin primul ziar persian în ediția vestitului profesor iranist Dr. Maan. Ziarul poartă numele »Kaveh« și este organul naționalistilor persiani. »Kaveh« este numele unui orou național, care a scăpat pe Perși de sub stăpânirea străină. Kaveh a fost o cală de ferar și a provocat revoluția cea mare, folosind șorțul său de piele ca stindard. Ziarul »Kaveh« va apărea de două ori la lună și se va ocupa cu chestiile interne, economice, apoi va fi organul literar al junilor naționaliști. Numărul prim se prezintă conform precepțiilor, cari îl pot ceti, foarte bine. Pe pagina primă e lăgă titlul foil și chipul eroului »Kaveh« țșarul din Isfahan, care conduce cu șorțul său de piele revoluționarii în potruva lui Azhi-Dshak, ca să scape țara de străin.

Lipsa de hârtie.

În țările dușmane e de mult mare lipsa de hârtie. Acum începe a se simți lipsa de hârtie și în Germania. Zilele trecute am cetit un apel către popu-

lația germană în care sunt provocați patrioții să adune ziare vechi, broșuri și altă hârtie folosită și să o pue la dispoziția comitetului de rășbolu. Importul de hârtie, care a fost în 1913 un jumătate milion miji, este oprit. Rizarii nu mai pot aduna rizale și pânzăturile folosite, pentru că fac serviciu militar; cei cari au rămas acasă nu pot umbra pe sate după răze pentru că nu au căruțe și cai.

Nu ardeți deci nici un pic d. hârtie și nu aruncați nici hârtia vache pentru că hârtia vache se poate folosi pentru fabricarea altei hârtii! Din hârtie se mai fac apoi pentru frații din tranșee saltele și perini umplute cu hârtie tăată mărunț, pentru că aceste s'au devedit de mai bune, ca cele umplute cu paie.

Comitetul de rășbolu va publica zilele următoare amănunte când și unde vor începe a aduna hârtiile vechi. Până atunci să strângă fiecare patriot toate hârtiile vechi, ce le are acasă și să le dea pentru scopuri de rășbolu.

Proprietar:

Tip. A. Muresianu: Branisice & Comp. Redactor responsabil: Ioan Luca

De vânzare.

O casă nouă zidită, cu calitate de prăvălie, după Inșiți Nr. 2. B. 4—4.

Abonați GAZETA TRANSILVANIEI

Antreprize de pompe funebre

E. TUTSEK.

Brașov, Strada Porții Nr. 3. vis-à-vis de băcănă Steaua Roșie.

Recomand Onor. public la cazuri de moarte stabilimentul meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pompoase și mai simple cu prețuri ieftine.

Depou de cosciuge de metal ce se pot închid hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a cosciugelor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejar.

Depou de cununi pentru monumente și pantlioi cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, cară funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vânat pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se execută prompt și ieftin iau, asupra-mi și transporturi de morți înstrăinătate.

La cazuri de moarte a se adresa

Telefon Interurban. 405.

E. Tutsek.

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcoolice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Bentura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștiențioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondial renumite Gieshăbler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpeză absolută până la cea din urmă picătură.

Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada gărei Nr. 25. Telefon 864 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, Ioșef György, Șepsibodok (Ardeal).

85—200.

„Banca Poporală“

casă de economii, societate pe acții, în Arpașul-inferior.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit „Banca Poporală“ casă de economii, societate pe acții în Arpașul-inferior, prin aceasta se convoacă la

a VII-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în 4 Martie st. n. 1916, la 10 oare a. m. în localul institutului cu următorul

PROGRAM:

1. Constituirea biroului pe baza §-lui 21 din statute.
2. Prezentarea bilanțului încheiat cu finea anului 1915, și a raportului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
3. Absolutoriu direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Impărțirea venitului curat conform propunerii direcțiunii.
5. Prolungirea mandatului comitetului de supraveghiere, până la prima adunare generală după rezebel.
6. Eventualele propuneri.

Acțiunile se vor depune conform statutului.

Direcțiunea.

CONTUL-BILANȚ cu 31 Decem. 1915. — MÉRLEG-SZÁMLA 1915. évi dec. 31-vel.

ACTIVE — VAGYON.		Cor.	PASIVE — TÁRTER.		Cor.
Cassa în număr. — Pénztári készlet		9955.89	Capital social. — Alaptőke.		20000 —
Cambii escontate. — Leszámitolt váltók		80749.—	Fond de rezervă — Tartalék-alap		22475.25
Acții. — Részvények		2502.70	Depuneri spre fructificare. — Takarékos betétek		67765.85
Depuneri proprii în cont-curent. — Saját betét folyó számlára		25720.—	Interese tranzitoare. — Átmeneti kamatok		3340.40
			Diversi creditor. — Különböző hitelezők		84.29
			Dividendă neridicată. — Fel nem vett osztalék		5.—
			Profit curat. — Tiszta nyereség		5256.30
		118.927.09			118.927.09

Contul profit și pierderi cu 31 Decembrie 1915. — Nyereség és veszteség számla 1915 évi december hó 31-ével.

DEBIT — TARTOZIK.		Cor.	CREDIT. — KÖVETEL.		Cor.
Interese la depuneri — Betéti kamatok		3263.71	Interese de escont. — Leszámitolási kamatok		11293.09
Interese la reescont — Visszleszámitolási kamatok		757.90	Diverse venit. — Különböző jövedelmek		1798.48
Spese — Költségek		429.31			
Chirie — Házbér.		200.—			
Marce de prezență. — Jelenléti jegyek		158.—			
Salare. — Fizetések		1200.—			
Contribuțiune. — Adó		1826.35			
Profit curat. — Tiszta nyereség		5256.30			
		13091.57			13091.57

Arpașul-inferior (Alsó-árpás), la 31 Decembrie 1915.

Membrii direcțiunii: — Igazgatósági tagok:

George Boeriu m. p., președinte—elnök. Basiliu Vasu m. p., membru în direcțiune și casar. Vasile T. Boeriu m. p., membru în direcțiune. Aurel Vasu m. p. Vasile Comșe Bogdan m. p. George Pop Vasu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere examinând aceste conturi le-am aflat corecte.

Arpașul-inferior (Alsó-árpás), la 15 Februarie 1916.

Gheorghe Codrea m. p., președinte — elnök.

Dumitru Z. Dobrin m. p.

Propunerea Direcțiunii

referitor la împărțirea profitului curat de 5256 coroane 30 fileri.

1. Dividendă acționarilor 2%	Cor.	400.—
2. Fonduri de rezervă, 8%	"	421.—
3. Tantiemă direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor 2%	"	106.—
4. Supradividendă acționarilor	"	600.—
5. Supradotație fondului de rezervă	"	2104.25
6. Fond disponibil	"	1200.—
7. La dispozițiunea direcțiunii	"	425.05
La oțeltă Cor.		5256.30

DIRECȚIUNEA.

Az igazgatóság indítványa

az 5256 Korona 30 fillér tiszta nyereség felosztására nézve.

1. A részvényeseknek osztalék 2%	Kor.	400.—
2. Tartalék alapnak 8%	"	421.—
3. Az igazgatóság felügyelő bizottság és tisztviselőinek jutalék 2%	"	106.—
4. A részvényeseknek osztalékon felül	"	600.—
5. A tartalék alapnak meghozzásul	"	2104.25
6. Rendelkezési alapnak	"	1200.—
7. Az igazgatóság rendelkezésére	"	425.05
Összesen Kor.		5256.30

AZ IGAZGATÓSÁG.

„Népbank“

Takarékpénztár részvénytársaság, Alsó-árpáson.

MEGHÍVO.

A „Népbank“ takarékpénztár részvénytársaság 1916. évi márczius hó 4-én d. e. 10 órakor, Alsó-Árpáson, az intézet helyiségében tartja meg

A VII-ik rendes közgyűlését,

melyre a részvényeseket tisztelettel meghívjuk, a következő

TÁRGYSOROZATTAL:

1. A gyűlés alakulása alapszabályzat 21-ik §-a alapján.
2. Az 1915 év régóvel lezárt mérleg számának és az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés felolvasása.
3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság felmentése.
4. A tiszta nyereség felosztása az igazgatóság indítványa szerint.
5. A felügyelő bizottság mandatumának meghosszabítása, a háboru után tartandó első közgyűlésig.
6. Esetleges indítványok.

A részvényeket az alapszabály szerint teendőik le.

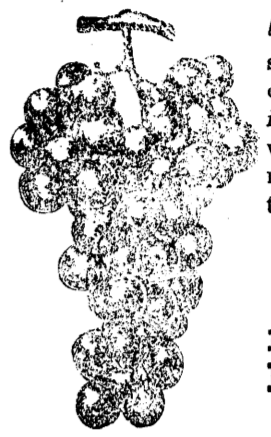
Az Igazgatóság.

De vânzare

36 Porci grași de câte 170 Kig. porcui.

Se pot vedea la Gáspár Iozsef in Hegig (Hidvég) Statia Calei Ferate Feldioara.

3-3

Aitoi de viie

sou american neted și cu rădăcini diferite soiuri, garantând pentru veritabilitatea lor, furnizează în asortimentul cel mai bogat cunoscut și lucrată firmă

„Kiskükü” 16-menti első szőlőoltvány telep” Proprietar:

Frideric Caspari

Medias. (Medgyes)

com. Târnava-mare (N. Kük-m.)

Cereși preț curent ilustrat!

Acest preț curent cuprinde toate scrierile de recunoștință soșite din diferite regiuni ale țării, în consecință înainte de a face comanda ori-care proprietar de vie poate cere informații verbale sau în scris dela persoane cunoscute relativ la încrederea de care se bucură numita papăneră.

Subscria se recomandă, ca mijlocitoare la cumpărarea și vânzarea de Case, pământuri, Vile, grădini, precum și prăvăli și locuințe. Serviciu real.

Marie Friedmann

Șirul livadei Nr. 2 Tel. 45.

4-15

M. MURESIANU: BRANISCE & COMP

STRADA PRUNDULUI 15.

Modern aranjată în casele proprii, asortată cu tot felul de caractere de litere nouă, stă la dispoziția onor. clienți, cari doresc vre-o tipăritură ca Bilete de vizită, Bilete de logodnă, Bilete de nuntă, sau: cărți de școală, tipărituri de bancă etc. Ori ce fel de tipărituri execută prompt și iute.

COVOARE LINOLEUM PERDELE

TELLMANN & SPEIL

Târgul Grăului nr. 8.

Îngrijim și așezarea de Linoleum cu lucrători experți. Lucrările de Linoleum în Hotel Ceroana sunt executate de firma de sus.

Pânzături, albituri de pat, se pot cumpăra cu prețul cel mai convenabil, în alegere mare, prețurile eele mai ieftine la

Gloțășii își pot procura albituri de eamnă de lână curată, brânză, mătase, Veste de lână, stropi genunchiere pulpieri, cingătoare și cu prețuri convenabile din depozitul al fabricii de împletit și tricotaj.

George Foith & Com.

2-5 Strada Porți 24.

Avis.

Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. dame că am strămutat

Magazinul cu Corsete

din Budapesta la Brașov.

Comande pentru tot felul de corsete, legături de stomac se execută cu acurateță și prompt.

De o cercetare numeroasă se roagă

Fejér Jakabné

Strada porți 36.